

Kacna-jama Reka expedíció v2.0: Mi így nyaralunk...

(2017 július 13-25.)

Egri Cukibá összefoglalója az eseményekről:

*„Apa elment nyaralni. Ezúttal itthon hagyott minket anyával, de máskor mi is megyünk. Apa barátai furcsák. Apa furcsa helyre ment nyaralni, a föld alá. Apa egyik legjobb barátja úgy törí a fát mint egy tulok. Vele elmentek egy furcsa helyre, ahova csak víz alatt lehet bejutni. Ott apa valamit fúrogatott a falba, hogy följusson egy sehova nem vezető helyre. Apa kiba*** kotunak nevezte azt a helyet. Aztán kijöttek egy 200m -es aknán a felszínre. Apáék rettentően bűdösek voltak ezen a nyaraláson, sokat böfögtek és fíngtak. Nagyon sárosak lettek. És bolhásak is. Apa barátai patkányok. Mi így nyaralunk...”*

Az események összefoglalója, bővebben:

(Markó Gábor)

Közel 50 ember verődött össze a Divaska-jama nevű szlovén barlang töbrében, hogy közös erőfeszítéssel bűvárokat juttassanak le a Kacna-jama legeslegvégső ismert pontjára, hogy átjussanak a 4. szifonon túlra. A legutóbbi hasonló vállalkozásra 2011-ben került sor, így már pont aktuális lett a következő. Akkor nem sikerült tovább jutni a 4. szifonon, ezért az ideai kutatásnak ez volt az egyetlen kiemelt célja.

Tanulva a múltbéli tapasztalatokból, pár olyan módosítás történt a programban, ami alapvetően kijelölte az expedíció korlátait és lehetőségeit. Egyik ilyen korlát az erős vízszintmozgásokról híres folyó volt, ami kockázati tényezőként jelent meg a folyón túli szakaszok bejárásánál, kutatásánál. Már egy-egy nagyobb, hevesebb zivatarnak is érezhető a barlangban a hatása. Így az expedíció idejének kitűzése az év legszárazabb hónapjára, a júliusra esett. Az expedíciót egy szűk 12 napos időtartamra tervezték, szemben a korábbi, közel 3 hétig tartó akcióval. Ebben az volt a logika, hogy egy hosszabb expedíció alatt nagyobb eséllyel lehet egy-egy csapadékosabb időszak. Egy célzottabb, fókuszáltabb akcióval minimalizálni lehetett a kockázatot. Ez szerencsére be is jött, mert egy kivételesen száraz időszakban voltunk a föld alatt, teljes biztonságban. A folyót még soha nem láttuk ennyire alacsonynak. A 0,5m³/sec vízhozam teljesen idegen volt attól az általános látványtól, amit mi a folyóról eddig megtapasztaltunk. Másik korlátozó tényező a rendelkezésre álló emberek létszáma volt. Az előző akciót kétszer annyi emberrel oldottuk meg akkor, mint most. Az emberek kis, 5-6 fős cseh-magyar vegyes csapatokba kerültek, amelyek pontos menetrend alapján végezték el a rájuk kiszabott feladatokat, így az expedíciós felszerelés, a csónakok és más egyebek maximális kihasználtság mellett üzemeltek végig. Ez a koncepció kimerítően hosszú és kemény

részakciókat eredményezett mindegyik csapatra nézve. Mindenki keményen beleadta az erejét és tudását, így minden terv szerint alakult. Külön személyes örömként éltem meg, hogy a magyar részvétel idén volt a legmagasabb, közel az expedíciós csapat fele! Nagyon jó érzés volt lelkes és jól képzett barlangászokkal együtt dolgozni a Barit, az FTSK, a Tolerancia, a Gubacs és a PF csoportokból. Hát ez volt nagyjából az a díszlet, amiben mindenki eljátszotta a maga kis szerepét.

Az események a szubjektív szemüvegén keresztül:

Laccal kedd (július 18) délután indultunk az Avar utcából egy üdítő kávézás után, és este 8-ra már a csehek nyomták a kezünkbe a welkám söröket a megszokott töbrünkben. A Baritos és PF-es kollégáink tájékoztattak a jelenlegi helyzetről, miszerint a korai magyar és cseh kis csapatok már messzire behordták a cuccokat és már alapos előkészületek történtek a barlangban. Lassan minden feltétel adott a merülésre.

A másnapunk várakozással telt, de ezt lehet a mi mentális felkészülésünknek is nevezni. Hiába indultunk volna le korábban nem jutottunk volna le a Rekán túlra, mert csak csütörtök délután 4-re hozzák majd vissza a csónakokat a folyó túlszárjáról érkező cseh búvárok. Így a mi különítményünk csak csütörtök dél körül tudott elindulni lefelé. Hárman voltunk magyarok (Bandi, Lacc és jómagam) a hat fős különítményünkben. A három másik cseh kolléga közül Kocort már régről ismertük, aki rendszeres résztvevője a Kacnás megmozdulásokon, afféle elmaradhatatlan tartozék, kabala Ő. Pavel sem volt ismeretlen számunkra, ő sem először járt erre, szemben Daviddal, aki talán most járt itt először. A nyelvi korlátok alapvetően nem voltak meghatározóak, épp csak akkorak voltak, hogy olykor-olykor a megértés vagy megértetés kisebb bonyodalmat okozzon. Szerencsére a jó szándék, a közös cél és az empátia („a beleélés képessége”) segített, hogy leküzdjük a nehézségeket. Hosszú út állt előttünk. Estére el kellett érni a Cimmermanov-rov bivaikját. A folyó eszméletlenül kicsi volt és teljesen átrendezte a medret, amire nem nagyon volt példa az elmúlt években. Csalódottan kerestük az ismerős kavicsdombokat, hordalékfákat, amiket a folyó könnyű szerrel lebontott, hogy valahol másutt építkezzen. A tíz tó része rendkívül tiszta és barátságos volt. Az alacsony vízállás sok-sok csónakcipelésre kárhoztatott bennünket, de ez elviselhető ár volt a nagyobb biztonságért cserébe. Végül este 10 körül elértük a bivaikot, ahol fáradtan táboroztunk és csendes főzőcskézéssel elindult a bivaikélet.

A pénteki napunkat hosszúra terveztük. A vekker 5:15-kor piszkált fel bennünket, hogy elinduljon a nap egy gyors főzőcskével. Bezabáltunk valami meletget, amit mások ételnek neveznek és pénzt kérnek érte. Talán volt benne kalória is, ami kitart egy darabig., majd nekiláttunk feltépni magunkra neoprén bőrünket, hogy aznapra teljesen egyé váljon a testünkkel. Kicsivel 7 után már a vízben mártóztunk. A szifon átűzése is zökkenőmentesen ment. A magunk után cibált begek belseje és így Lacc kürtömászós váltóruhája is közel száraz maradt. A rövid terepszemle után belebrummogott a fűró a levegőbe és a sziklát elkezdte porrá alakítani. Elkezdődött a kürtömászás hosszas művelete. Én neoprénben biztosítottam Laccot, aki egyre feljebb kukacolta magát a falon. Közben a cseh kollégák is megjelentek és magukkal vitték Bandit. Az volt a feladatuk, hogy minden baget vigyenek vissza a bivaikba, amik a közel 1km-es járat másik végében nyugodtak. Ezalatt bebizonyosodott az a sejtés, hogy a kürtőnek nincs továbbjutása, így Lacc lekínlódhatta magát a kötélről. A kürtők sajátos tulajdonsága, hogy mindig megnőnek a mászás során. Most is ez történt: a 10 méteresnek nekiindult kürtő a mászás

befejeztével 5méterrel megnőtt. Míg tartottam a kötel végét biztosítás gyanánt, a kockára fagyásom közepette észrevettem egy kis ablakot 5 méteren, amit még sikerült lendületből kihúznunk a sejtések sorából és ráakasztani a tuti nincs tovább feliratot. Ezután végleg elcsomagoltunk minden cuccot. Közel 3 órát vett igénybe, amíg megjárták a csehek a palackportyájukat. Készülődtek kifelé. A 7 bag nem fért be a csónakokba. Így maguk után kötötték őket. Eszméletlen látvány volt, amikor a három megtermett cseh legény egy kicsi, Velence-tavi csónakázásra kitalált gumicsónakkal elindultak a sötétbe úgy, hogy közben a vízen utánuk himbálódznak a félig elmerült sárga és kék csomagok. Szürreális látványt nyújtott, ahogy szép lassan eltűntek a sötétben. Kamilla barátai elmentek kirándulni...

A szifonon túli rész igazán gyönyörű látvány. Szépségét talán az is erősíti, hogy extrém erőfeszítések kellenek lejutni ide. A járat hatalmas, a talaj tiszta és fényesre csiszolt kavicsokból áll és a tovább igyekvők útját tiszta vizű tavak keresztezik, amiken hol csónakkal, hol pedig anélkül célszerű átjutni. Az egész olyan letisztult és szép a maga egyszerűségében. Nincs semmi barokkos cicoma a cseppkövekkel...

A csomagszállítók után Laccal mi hagytuk el utoljára a szifonon túli részt. Összecsomagoltuk a csónakot és az egyéb motyókat. A begekre rákönyökölve visszaúsztunk a szifonig. Lacc átbújt és segített le-, majd átráncigálni a szifonon a bójaként ringatózó felszerelést. Majd leszereltem az átkelést segítő köteleket és végül utolsóként elhagytam ezt a csodálatos helyet, magam után becsukva egy képzeletbeli ajtót.

Mire visszaértünk, a többiek már majdnem összepakolták a bivakot. Mi is összecuccoltunk és utána nekilódultunk az első bivak felé. Mindenki a saját bagje mellett hozott egy expedíciós baget is. Az út már nem volt annyira könnyed, mint odafelé, de azért pontosan megérkeztünk a folyóhoz. Így a csónakjainkba menetrend szerint be tudott szállni az éjszakai váltócsapat: Boti, Eszter és további négy cseh fazon személyében. Ekkorra már közel 20 órája voltunk talpon. Teljesen kimerülve érkeztünk meg a bivakba. Senkit nem kellett elringatni.

A másnapi kelést sokáig húztuk... Átaludtunk egy műszakváltást: Böbbenet, az FTSK különítmény (Josi és Melinda), Boldizsár és Nagi Imre Makso személyében. A csapat további szerves részét képezte a nehezen feloldódó, szűkszavú Lubos is. A délelőtt folyamán több csapat jött le a felszínről és rendíthetetlenül hordták ki azt a töménytelen sok cuccot, amit pár napja pont a másik végébe cipeltünk. A csörlő folyamatosan üzemben működött. Délutánra értünk ki. Jó volt a mazsolára ázott lábammal rálépni a meleg aszfaltra és azt érezni, hogy végre valami nem vizes és hideg. Majd jött az este, a tábortűz, a szolid és mértéktartó szociális élet, csendes diskurzusokkal...

A következő napok a lent maradt társak várásával és a cuccok elmosásával, leltározásával telt. Szombat estére már majdnem minden és mindenki kijött a barlangból. Vasárnap fát döntögettünk, hogy legyen tüzelőnk. És „Gondolkozzon az, aki gyenge” jelisével puszta kézzel törtük azt, mert nem volt balta. És ekkora tehető az is, hogy már mindenki megtudta a táborban, hogy mi történt Lacc szegély kiskacsáival... Mi így nyaralunk...

A Kacna barlangkutató koncepciója rendkívül sok követendő példát és tanulságot hordoz, amihez semmiféle extra szuperhősi képesség nem szükséges. Jól körülírható, emberi dolgok kellenek: idő, energia, következetes szervezői és az örökös újraszervezői munka, valamint mérnöki precizitás. Az akció során a sejtéseket szép módszeresen bizonyossá

varázsoltuk, új ismereteket szereztünk a barlangról, és már körvonalazódnak a következő akciók irányvonalai is. Az expedíció elején sokan kételkedhettek, hogy ilyen kevés emberrel hogyan lehet fele ennyi idő alatt megcsinálni az egészet. Az expedíció végére eltűntek ezek a kételyek. Ezúttal a barlangtól nem kaptunk új métereket, és soha nem látott járatokat. Ezzel az akcióval mást bizonyítottunk. Bizonyítottuk az emberi tényező kulcsfontosságát. A tettere kész, egymással összetartó embereket, ha kényszerben alaposan összehangoljuk a rendelkezésre álló technikai erőforrásokkal, akkor az a csoport sokkal messzebbre fog eljutni, mint korábban. Azt hiszem a következő évek erről a finomra hangolásról fognak szólni, amivel el tudunk jutni a 4. szifonig és azon is túl. Mert mi így nyaralunk...

Az akció magyar résztvevői:

Markó Gábor	PF
Egri László	PF
Gordos Erik	PF
Marosvári Etelka	PF
Marosvári Róbert	PF
Füzy Zoltán	PF
Váczai Ábel	PF
Kanczler Anna	Barit
Németh András	Barit
Csorba Kázmér	Barit
Kunné SzabóEszter	Barit
Kun Botond	Barit
Bárczi Boldizsár	Barit
Rehány Nikolett	FTSK
Katona József	FTSK
Gyovai Tamás	FTSK
Fialowski Melinda	FTSK
Nagy Imre	Gubacs
Spáda Ágnes	Tolerancia